

10.4.2026

Styrgruppen för sannings- och försoningsprocessen för döva och teckenspråkiga, möte 1/2026

Tid: Må 9.3.2026 kl. 12–15

Plats: Södra Esplanaden 4, mötescentret, Sal 9

Deltagare:

Tiina Astola (ordf.)

Markku Jokinen, Finlands Dövas Förbund rf (vice ordf.)

Yrsa Nyman, justitieministeriet

Laila Vihersaari-Johnston, statsrådets kansli

Tea Hoffrén, social- och hälsovårdsministeriet

Tarja Kahiluoto, undervisnings- och kulturministeriet

Laura Pajunen, Finlands Dövas Förbund rf

Magdalena Kintopf-Huuhka, Finlandssvenska teckenspråkiga rf

Risto Hoikkanen, Föreningen Finlands Dövblinda rf

Aarne Pirkola, Föreningen Finlands Dövblinda rf

Sekreterare: Johanna Hautakorpi, justitieministeriet

Postiosoite

Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite

Besöksadress

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin

Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi

Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet

E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Sakkunniga:

Johanna Mesch, processens sekretariat

Juhana Salonen, processens sekretariat

Netta Keski-Levijoki, processens sekretariat

Alexi Syrjämäki, Dövas servicestiftelse (ärende 2)

Tuula Mertanen, Dövas servicestiftelse (ärende 2, distansförbindelse)

Sirpa Kallio, Dövas servicestiftelse (ärende 2, distansförbindelse)

1. Mötets öppnande

Ordföranden öppnade mötet och hälsade deltagarna välkomna. I början av mötet fotograferades styrgruppen.

2. Beredningssituationen för psykosocialt stöd

Projektchef Alexi Syrjämäki från Dövas Servicestiftelse berättade om inledningen och läget gällande beredningen av psykosocialt stöd. Man kan kontakta de anställda och få samtalshjälp. De anställda strävar också efter att vara anträffbara i samband med hörandena som ingår i processen. Kamratstödsgrupper, material och övriga funktioner planeras fortfarande och beträffande dem presenterades ett preliminärt upplägg. (BILAGA 1)

Styrgruppens medlemmar var nöjda med att planerna har framskridit och att stöd redan finns att tillgå. Under diskussionen konstaterades att tjänsterna preciseras ytterligare och att tjänsteutbudet behöver behandlas noggrannare i styrgruppen för psykosocialt stöd och mellan avtalsparterna.

Styrgruppens medlemmar berättade att arbetsfördelningen mellan sekretariatet och TukiPlats fortfarande är oklar för många. Aleksi Syrjämäki berättade att man strävar efter att lyfta fram arbetsfördelningen vid varje tillfälle. TukiPlats finns till för människan själv och det som anförtratts de anställda vid TukiPlats förs inte vidare till sekretariatet och används inte heller i processen.

Kamratstödsgrupper har planerats för olika målgrupper och man har också bett intressentgrupperna om synpunkter på dem. Det är fortfarande möjligt att besvara enkäten.

Medlemmarna i styrgruppen lyfte fram förhållandet mellan TukiPlats och den offentliga tjänsten, och det arbete som krävs för att få hälso- och sjukvårdsmyndigheterna att reagera. TukiPlats har i samband med beredningen reflekterat över att gränsdragningen är viktig, eftersom ansvaret för hälso- och sjukvården hör till välfärdsområdet, liksom ordnandet av tolkning. Kommunikationen med välfärdsområdena diskuterades.

Ordföranden tackade för inledningsanförandet och diskussionen.

3. Diskussion om aktuella frågor

Yrsa Nyman berättade att [regeringens språkberättelse](#) behandlas i riksdagen. Senast i samband med språkberättelsen uppmärksammade riksdagens grundlagsutskott de teckenspråkiga barnens ställning.

Tarja Kahiluoto berättade att man i anslutning till regeringsprogrammet inleder en utredning av hur de teckenspråkiga barnens ställning kan stärkas inom småbarnspedagogiken och utbildningen. Ett avtal om detta har ingåtts med Ulla Sivunen. Arbetet utförs mot slutet av året och i början av december borde utredningen vara klar. En central fråga som ska utredas är hur småbarnspedagogiken,

förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen bättre än för närvarande kan ordnas på teckenspråk.

Markku Jokinen berättade att sannings- och försoningsprocessen för döva och teckenspråkiga småningom lyfts fram i olika sammanhang, såsom i minister Adlercreutz anförande vid teckenspråksdagens seminarium. Även på regional nivå borde frågan småningom lyftas fram mer och mer.

Laura Pajunen berättade att Finlands Dövas Förbunds 120-årsjubileumsbok håller på att färdigställas och att den innehåller ett avsnitt om sannings- och försoningsprocessen och i synnerhet dess inledande skeden. Boken finns i PDF-format på Finlands Dövas Förbunds webbplats och på Humanistiska yrkeshögskolans bibliotek.

Tea Hoffrén berättade att utredningen av hur lagstiftningen om tolkningstjänster fungerar har konkurrensutsatts och att mer information om den kan ges vid nästa möte.

4. Höranden och kommunikationskanaler i processen

Sekretariatet berättade om aktuella frågor, särskilt om inledandet av hörandena och om processens kommunikationskanaler. (BILAGA 2)

Hörandena har inletts i Jyväskylä, där två informationsmöten ordnades och sju höranden genomfördes. TukiPlats deltog i hörandena och stödet på plats upplevdes som viktigt.

Följande informationsmöte och höranden riktar sig till personer som använder finlandssvenskt teckenspråk och tidsplanen för våren är redan till stor del överenskommen. Anmälningssblanketten för höranden har nu öppnats.

Styrgruppen frågade om intrycken från de första hörandena och deras innehåll. Sekretariatet berättade att det uppskattar att deltagarna har

kommit för att berätta sin historia och att innehållet har varit meningsfullt.

Sekretariatet har förberett sig på att samla in information även på andra sätt. I fråga om hörandena har man prioriterat insamling av information från döva och teckenspråkiga, men senare kan man också höra experter, såsom regionarbetare eller diakoner. Vid behov kan ytterligare information begäras av myndigheterna.

Även separata utredningar kan beställas och avsikten är att diskutera dessa närmare vid nästa möte. Sekretariatet träffade forskare inom branschen 6.2.2026 och förde en bra förberedande diskussion. Sekretariatet berättade också om sina andra planer, såsom framtidsverkstaden och påverkansforumet.

Processens egna kommunikationskanaler har öppnats.

- Webbplats: totuusjasovintoviittomakielella.fi
- Instagram: [@totuussovintopateckensprak](https://www.instagram.com/totuussovintopateckensprak)
- Facebook (Totuus ja sovinto viittomakielellä/Sanning och försoning på teckenspråk)
- Text-tv sidan 794 (på finska 567).

Avsikten är att fortsätta med Zoom-kvällarna. Nästa Zoom-evenemang ordnas 5.5.2026 med temat dövas psykiska hälsa och gäst vid evenemanget är forskare Ramas McRae.

Styrgruppen bad om mer information om hur man når lokalsamhällena och om framtidsverkstaden. Ordföranden tackade för diskussionen.

5. Styrgruppens arbetsplan

Styrgruppens sekreterare presenterade en arbetsplan som beretts i samarbete med processens sekretariat. (BILAGA 3)

Man diskuterade möjligheterna att påverka regeringsprogrammet. Det är viktigt att de fortsatta stegen i sannings- och försoningsprocessen inkluderas i regeringsprogrammet. Processens påverkansforum kan här ha en central betydelse och även annat påverkansarbete utförs. Man kom överens om att utbyta information om bakgrundsarbetet i anslutning till regeringsprogrammet.

Arbetsplanen godkändes.

6. Anmälningssärenden

Inga anmälningssärenden.

7. Nästa möte

Nästa möte ordnas måndagen den 18 maj 2026 kl. 12–15.

- Bilagor TukiPlats presentation (BILAGA 1)
 Sekretariatets presentation (BILAGA 2)
 Styrgruppens arbetsplan (BILAGA 3)
- Sändlista Styrgruppens medlemmar och suppleanter
 Sekretariatet